

EU:S FISKERIFÖRVALTNING

Fiskeriförvaltningen inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken baseras på behovet av att säkerställa ett miljömässigt hållbart utnyttjande av de marina biologiska resurserna och en långsiktig lönsamhet för sektorn. I syfte att uppnå detta mål har EU antagit lagstiftning om tillträdet till unionens vatten, tilldelningen och användningen av resurserna, de totala tillåtna fångstmängderna, begränsningarna av fiskeansträngningen och tekniska åtgärder.

RÄTTSLIG GRUND

Artiklarna 38 till 43 i [fördraget om Europeiska unionens funktionssätt](#) (EUF-fördraget).

MÅL

Det viktigaste målet är att garantera sektorns överlevnad på lång sikt genom ett hållbart utnyttjande av fiskeresurserna.

RESULTAT

A. Regler om tillträde till fiskevatten och fiskeresurser

Den allmänna regeln är att EU:s fiskefartyg har lika tillträde till fiskevatten och fiskeresurser i alla unionens vatten. Ett antal tillfälliga undantag från denna regel gäller men kommer att upphöra att gälla i slutet av 2032. Dessa är:

1. Tillträdesbegränsningar inom zonen på 12 sjömil

Inom ett kustområde på högst 12 sjömil får medlemsstaterna begränsa tillträdet till följande tre fartygs- och fiskerigrupper:

- Fartyg som traditionellt fiskar i dessa vatten från angränsande hamnar.
- Fartyg som identifierats enligt befintliga grannförbindelser.
- Fartyg med anknytning till fiske enligt bilaga I till [grundförordningen om den gemensamma fiskeripolitiken](#).

2. Tillträdesbegränsningar inom zonen på 100 sjömil i de yttersta randområdena

I vatten på upp till 100 sjömil från kusternas baslinje i EU:s yttersta randområden kan tillträdet begränsas till följande fartygsgrupper:

- Fartyg som är registrerade i dessa områdens hamnar.
- Fartyg som traditionellt fiskar i dessa vatten.

B. Målet om maximal hållbar avkastning

Ett av de prioriterade områdena för den gemensamma fiskeripolitiken är att bevara fiskeresurserna genom att anpassa fiskekapaciteten till fångstmöjligheterna. För att uppnå ett hållbart utnyttjande måste fiskbestånden förvaltas enligt principen om maximalt hållbart uttag. Därför baseras besluten inom den gemensamma fiskeripolitiken på de bästa vetenskapliga råd som finns tillgängliga och försiktighetsprincipen tillämpas, enligt vilken avsaknaden av tillräcklig vetenskaplig information inte får användas som ett skäl för att senarelägga eller låta bli att vidta åtgärder för att bevara arter. Ett hållbart utnyttjande kräver också ett successivt införande av en ekosystembaserad strategi i fiskeriförvaltningen.

C. Fiskemöjligheter

Varje år tilldelar EU fiskemöjligheter för de flesta av sina kommersiella arter, uttryckta som totala tillåtna fångstmängder (TAC). På grundval av vetenskapliga bedömningar av Internationella havsforskningsrådet (Ices) och vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF) lägger kommissionen fram sina förslag till totala tillåtna fångstmängder för rådet i slutet av varje år. Inom ramen för den fleråriga förvaltningen av fiskeresurserna har fångstmängderna under de senaste åren varit mer stabila, vilket gör det möjligt för fiskare att bättre planera sin verksamhet.

D. Principen om relativ stabilitet

Fiskemöjligheter fördelas mellan medlemsstaterna på ett sådant sätt att man garanterar den relativa stabiliteten för varje medlemsstats fiskeverksamhet och för varje berört fiskbestånd. Principen om relativ stabilitet, som i synnerhet grundar sig på historiska fångstmängder, innebär att man för varje medlemsstat bibehåller en fast procentsats för tillåten fiskeansträngning avseende de viktigaste kommersiella arterna. På lång sikt bör fiskeansträngningen globalt sett vara stabil, eftersom det är viktigt att bevara fiskeverksamheten, särskilt i de regioner som sedan länge är starkt beroende av fisket.

E. Bättre anpassning av fiskekapaciteterna

I linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål om ett hållbart utnyttjande har överensstämmelsen mellan fiskemöjligheter och fiskekapacitet förbättrats. Detta är främst ett resultat av en förbättrad status för viktiga fiskbestånd och ett större antal bestånd på nivån för maximal hållbar avkastning, men det beror också på en minskning av EU-fiskeflottans kapacitet. De flesta av EU:s fiskeflottors ekonomiska resultat har därför ökat under de senaste åren. Bruttoförädlingsvärdet beräknades till 3,7 miljarder euro 2014 och ökade upp till 4,5 miljarder euro 2017. Den uppskattade bruttovinsten ökade från 1,6 miljarder euro 2014 till 2 miljarder euro 2017.

F. Ny förordning om tekniska åtgärder

Tekniska åtgärder är verktyg som stöder genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken. De syftar generellt till att förhindra fångsten av unga och icke-kommersiella fiskarter och andra marina djur. Med hänsyn till behovet av en ny strategi för att öka de tekniska åtgärdernas effektivitet antog Europaparlamentet och rådet den 20 juni 2019 [förordning \(EU\) 2019/1241](#) om bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder. Den uppdaterar och konsoliderar de befintliga definitionerna av fiskeredskap och fiskeinsatser och syftar till

att ge en tydligare och mer enhetlig tolkning och tillämpning av de tekniska reglerna. I förordningen fastställs tekniska åtgärder för fångst och landning av marina biologiska resurser, användning av fiskeredskap och växelverkan mellan fiskeverksamheten och de marina ekosystemen.

1. Gemensamma tekniska åtgärder

I förordningen fastställs gemensamma tekniska åtgärder som ska tillämpas i alla unionens vatten och, i förekommande fall, för fritidsfiske:

- Förbud mot destruktiva fiskeredskap eller metoder som innebär användning av sprängämnen, giftiga ämnen, bedövande ämnen, elektrisk ström, tryckluftshammare eller andra slagredskap, släpredskap och gripklor för att skörda röda koraller, andra typer av koraller eller korallliknande arter samt vissa harpungeväv.
- Allmänna restriktioner vad gäller användningen av släpredskap, passiva nätredskap och drivgarn.
- Allmänt förbud mot fiske efter känsliga arter.
- Förbud mot att använda särskilda fiskeredskap i känsliga livsmiljöer, inbegripet känsliga marina ekosystem.
- Fastställande av minsta referensstorlek för bevarande, dvs. minsta storlek för arter som får behållas ombord och/eller landas.
- Åtgärder för att minska mängden fisk som kastas överbord, t.ex. utveckling av pilotprojekt för att undersöka metoder för att minska oönskade fångster.

2. Regionalisering av tekniska åtgärder

I förordningen fastställs en ram för att anpassa de tekniska åtgärderna till fiskets regionala särdrag. Regionaliseringsprocessen bör genomföras med en nedifrån och upp-strategi, genom vilken medlemsstaterna, i nära samarbete med branschen i lokala rådgivande nämnder, kan lämna in gemensamma rekommendationer för följande tekniska åtgärder:

- Storleksselektiva och artselektiva redskap.
- Förbud mot eller begränsning av fiskeverksamhet i vissa områden och/eller under vissa perioder.
- Fastställande av minsta referensstorlek för bevarande, dvs. minsta storlek för arter som får behållas ombord och/eller landas.
- Inrättande av realtidsstängningar för att skydda känsliga arter, ungfisk eller av ansamlingar av ungfisk, lekande fisk eller skaldjursarter.
- Användning av innovativa fiskeredskap.
- Bevarandeåtgärder.
- Tillfälliga utkastplaner.
- Fastställande av pilotprojekt för utformning av ett system för fullständig dokumentation av fångster och utkast på grundval av mätbara mål och riktmärken.

G. Fleråriga förvaltningsplaner

Syftet med de fleråriga förvaltningsplanerna är att hålla fiskbeståndens storlek inom biologiskt säkra gränser för olika havsområden i unionen. I dessa planer fastställs de maximala fångstmängderna och en rad tekniska åtgärder med hänsyn till särdragen för varje fiskbestånd och typ av fiske (de arter man inriktar sig på, de redskap som används, tillståndet för berörda bestånd) liksom åtgärdernas ekonomiska effekter på det berörda fisket.

H. Fleråriga återhämtningsplaner för fiskbestånden

Fleråriga återhämtningsplaner för fiskbestånden genomförs för de fiskbestånd som är hotade. De grundar sig på vetenskaplig rådgivning och föreskriver begränsningar av fiskeansträngningen såsom en begränsning av det antal dagar fartygen befinner sig till sjöss. Genom planerna garanteras att fiskets påverkan på marina ekosystem hålls på hållbara nivåer.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Sedan Lissabonfördraget trädde i kraft har parlamentet spelat en avgörande roll för utformningen av lagstiftningen på området för fiskeriförvaltningen. Följande är ett urval av de senaste och viktigaste resultaten:

Den 6 juli 2016 antog Europaparlamentet och rådet [förordning \(EU\) nr 2016/1139](#) om upprättande av en flerårig plan för bestånden av torsk, sill/strömring och skarpsill i Östersjön. Denna nya regionala strategi tar hänsyn till det starka biologiska samspel som finns. Den fastställer en fiskeplan för flera arter som tar hänsyn till dynamiken i detta havsområde mellan bestånden av torsk, sill/strömring och skarpsill, och även till bifångstarter i fisket efter dessa bestånd, dvs. Östersjöbestånden av rödspätta, skrubbskädda, piggvar och slätvar.

Den 14 september 2016 antog parlamentet och rådet [förordning \(EU\) 2016/1627](#) om en flerårig återhämtningsplan för blåfenad tonfisk i östra Atlanten och Medelhavet. Planen tar hänsyn till särdragen för de olika typerna av redskap och fiskemetoder, och främjar användningen av selektiva redskap som har mindre miljöpåverkan och därmed bidrar till en rimlig levnadsstandard för lokalsamhällena.

Den 23 november 2016 antog parlamentet och rådet [förordning \(EU\) 2016/2094](#) om ändring av rådets förordning (EG) nr 1342/2008 om upprättande av en långsiktig plan för torskbestånden och det fiske som utnyttjar de bestånden. Syftet med revideringen av planen var att säkerställa ett utnyttjande som återställer och bevarar torskbestånden över nivåer som kan ge maximal hållbar avkastning.

Den 4 juli 2018 antog parlamentet och rådet [förordning \(EU\) 2018/973](#) om upprättande av en flerårig plan för demersala bestånd i Nordsjön och de fisken som nyttjar dessa bestånd, med fastställande av närmare bestämmelser för genomförandet av landningsskyldigheten i Nordsjön. Planen omfattar utnyttjandet av en förteckning över demersala bestånd i Nordsjön och, när dessa bestånd sträcker sig utöver Nordsjön, i angränsande vatten.

Den 13 november 2018 antog parlamentet sin [ståndpunkt](#) om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en flerårig plan för små pelagiska bestånd i Adriatiska havet och de fisken som utnyttjar dessa bestånd. Den 29 september 2020 drog kommissionen tillbaka sitt förslag.

Den 19 mars 2019 antog parlamentet och rådet [förordning \(EU\) 2019/472](#) om upprättande av en flerårig plan för bestånd som fiskas i västliga vatten och angränsande vatten och det fiske som nyttjar dessa bestånd.

Den 20 juni 2019 antog parlamentet och rådet [förordning \(EU\) 2019/1022](#) om upprättande av en flerårig plan för de fisken som nyttjar demersala bestånd i västra Medelhavet.

Den 20 juni 2019 antog parlamentet och rådet [förordning \(EU\) 2019/1154](#) om en flerårig återhämtningsplan för svärdfisk i Medelhavet.

Den 20 juni 2019 antog parlamentet och rådet [förordning \(EU\) 2019/1241](#) om bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder.

Den 12 juli 2023 antog parlamentet sin [ståndpunkt](#) vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om vissa bestämmelser om fiske i AKFM:s (Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet) avtalsområde (omarbetning).

Den 13 september 2023 antog Europaparlamentet och rådet [förordning \(EU\) 2023/2053](#) om upprättande av en flerårig förvaltningsplan för blåfenad tonfisk i östra Atlanten och Medelhavet, om ändring av förordningarna (EG) nr 1936/2001, (EU) 2017/2107 och (EU) 2019/833 och om upphävande av förordning (EU) 2016/1627.

Marcus Ernst Gerhard Breuer
10/2023

